

עוֹזֵי וְשׂוֹמֵי

דפני זמן קצר הופיע הספר "בשוטים ועקרבים" קובץ כתביו של עמוס קינן שפורסמו במדור "עוֹזֵי וְשׂוֹמֵי" בהארץ. הילום הזה מגיש לקוראיו מיכתר קמעום מן הספר, בזית ציורים עדידי עמוס קינן עצמו.

— איזה טעות מצערת, אמרה לי האשה, כאן רחוב 22, בלוק 11, כניסה 4 דירה 6.
— בעצם לא נורא כל כך, אמרתי לאשה, אני עייף ומוכן להישאר כאן לנצח.
— בבקשה, אמרה האשה, גם מצדי לא אכפת, איוו דרגה יש לך?
— אותה הדרגה, עניתי.
— בסדר, אמרה האשה, רק שתזכור שמעכשיו אתה גר ברחוב 22, בלוק 11, כניסה 4 דירה 6.
מאז נמשכים החיים כסדרם, אך ליתר בטחון כתבתי על הדלת: נא לצלצל פעמיים.

סיפור על אדם וחווה

פעם אדם וחווה היו בגן עדן. זה היה מקום נורא יפה עם המון עצים ומים וכל מיני חיות, ותזמורת מלאכי השרת היתה מנגנת כל מיני גאונים ואדם וחווה היו רוקדים. והמלאך גבריאל היה מנסר להם את הבעיות בעולם, והיו אוכלים קופי סאות בשר.

עד שפעם אחת חווה היתה עצובה נורא. אפילו אחרי שהיא אכלה חצי קילו בגנות ושופים זה לא עזר לה, או היא הלכה לבקר את ידידה הנחש.

הנחש גר לו על עץ גבוה ונחמד והוא היה בכלל חיה עם ראש. או הוא אמר לה: חווה, חווה, אל תהיי טמבלית. מה זה כל גן עדן המשעמם הזה. מה שאת צריכה, זה מדינה. שתהיה לך מדינה שלך. את רואה את העץ הזה? זה עץ הדעת. אם תאכלי תפוח תקבלי מדינה. וכולם יכירו בך. תוכלי אפילו להציע הצעות שלום לסיף. או חווה אכלה תפוח ובאה אל אדם ופיתחה אותו וגם הוא אכל.

כשאלוהים שמע את זה הוא התרגז נורא ואמר: רציבת מדינה? קחו את המדינה. וגרש אותם מגן עדן. ורק דג אחד הלך ללחוד אותם והם קראו לו פילה מפני שהם התפלאו.

מאז אדם וחווה מכוסטים חאלס ומאושרים והנחש נסע לאמריקה בשליחות לעשות מגביה ולפתות את היהודים לתת כסף ושינה שמו לעברית ושמו קצת נחשון.

איך להפוך ים ליבשה ויבשה לים

היום אני אספר לכם ספור מה ששמעתי מסבא שלי. פעם היתה צפור על שפת הים והיא לקחה במקור שלה מים מהים ושפכה על החול. אחר כך היא לקחה חול ושפכה לים. אז אחד שאל אותה: מה העניינים? והיא אמרה: פשוט מאוד, אני רוצה להפוך את הים ליבשה ואת היבשה לים.

וככה זה היה על יד יבנאל. הלכתי שם בבוקר וראיתי מהגדס אחד עומד ומודד. אני שואל אותו: מה זה? והוא אומר: כאן יהיה ים, לפי החלטת הממשלה.

ועל ידו עומד עוד מהגדס ומודד. מה זה? אז הוא אומר: כאן מרחיבים את הקיבוץ, בונים בתים לפי החלטת הסוכנות. שאלתי אותו: איך אתם הייתם ביניכם? אז הוא אומר: לא רע, כבר עשינו יחד הרבה דברים כאלה ויש לנו נסיון. חוץ מזה, נוכל להשתמש בבתים של הסוכנות גם בתוך הים: כאן יגורו הדגים.

אז אני שואל: ובשביל מה הדגים צריכים בתים מכסות? אז הוא אומר לי: ילד, אל תבלבל את הראש. כאן עובדים הבטון זה בשביל שהדגים לא יירטבו ויקבלו נזלת.

ראיתי שאני סתם מגדנד למנהגים עברים באמצע העבודה אז חזרתי לתל-אביב וקפצתי מהגן.

הסברה על ענין הכלבים

משה הרמים מהקריה כותב: לעתים קרובות נתקל הנך בתופעות של אי הבנה אפילו מצד העיתונות, תופעות המלמדות על חוסר חינוך אורחי מתאים וחוסר הבנה לשינויי התפיסה שהביאה אתה המדינה.

מאז ומתמיד הצטיין היהודי ביראתו מפני הכלב. אחת המטרות שהצבנו לעצמנו עם הקמת המדינה היתה לשחרר את האורח מכל פחד ומשפטים קדומים מפני כלבים, פקחים, משטרה, גנבים, מיסים, חוסר עבודה וכו'. ואם גם נתקלת עבודת הסברה והביצוע בקשיים רבים, הגה נראים אט אט כימיני ההסתגלות וההכרה.

לענין הכלבים יש להוסיף כי כלבי המשטרה עוברים אחת לחודש בדיקה רפואית כדי למנוע חשש כלבת, כך שאין סכנה צפויה לאדם הנשון, והאפקט הוא פסיכולוגי גרידא. בכל ארצות התרבות מצויידת המשטרה במכשירי אלחוט, עובדים מדעיים, כלבים וכו' ואין סיבה שלא נלמד גם בשטח זה מאחרים. וכי מוטב היה לאסירים לספוג מכות גילולות מידי השוטרים כפי שזה נהוג בארצות החשוכות?

על התפיסה בשורות הנוער

אתמול ניגש אלי סטודנט אחד ואמר: מונבו מחפש אתך. שאלתי: מי זה מונבו? אז הוא אמר לי שמונבו זה אחד שהולך להוציא עתון חדש שיתקף את אולת הירד ויצביע על המכובי הסתום. והוא רוצה שאני אעזור לו.

הלכתי אל ידידי הותיק אויל מראדך, זה שמוציא תמיד עתונים חדשים, ושאלתי אותו: מי זה מונבו, חבר שלך? אז אויל מראדך חשב רגע, גרד את הראש ואמר: מונבו, מונבו, מי זה יכול להיות? אוילי זה גרגל?

— איזה גרגל? שאלתי.
— גרגל שראצו, כמוכן — ענה אויל מראדך.
— לא, עניתי, זה לא גרגל שראצו, זה מונבו. אבל אוילי שמו האמיתי הוא הצללפוני, מי יודע?

בדרך הביתה פגש אותי מללי פלשת, ואמר שהגיע הזמן לסרס את עכברי המגפה המטמאים את תומת הנוער. הוא צחק נורא מהספר החדש של מופים וחופים על "משבר התודעה הישראלי" (הם לא מחדשים כלום! — חייך מללי), וכיפר לי שפטרסטים וכסלוחים מכינים קעת, בחוג מצומצם, ראשי פרקים שיעמדו לדיון בחוג רחב יותר, ואחר כך יחזרו שוב (ראשי הפרקים) לחוגים המצומצמים, ואחר כך שוב לחוג רחב יותר, ואחר כך יוציאו את זה בתור ספר עם הקדמה בכריכת עור.

שאלתי אותו: מה יהיה כתוב בספר? אז הוא אמר כי בספר יהיה כתוב שצריך להוציא את המסקנות מן המצב. לפני שהלכתי לישון ציפצפו לי מתחת לחלון גלגמש ואת נפישתים ושאלו אם אני מוכן ללכת אתם לחפש את האלוהים.

תמונה אחי' הנוער הארצישראלי -

- יום ששי בתל אביב.
- אהלן מיין, ראית אולי את אייק?
- אני חושב שהוא מסתובב עם גימני.
- הו, יושי, מה אתה עושה כאן?
- מחפש כסא.
- קח כסא ושכ. ראית את אייק?
- אתמול בחיפה.
- הי ציצי, בוא שב, ספר מה העניינים.
- ראיתם אולי את אייק?
- עזוב את אייק. ספר מה העניינים.
- בנגיה מצליח מאד בצרפת. פגשתי אותו לפני שבוע.
- ואיך קונג קונג? ובזמבו? וצירלי?
- מסתובבים יחד בעולם ומכייפים. מה התכנית להערב?
- הולכים לשותח אצל גיק.
- מי יהיה?
- גיני והחתיכה שלו, וטרון, וזאת האמריקאית החדשה פיליס, ואיליון ואיריון וכל הגימאע.
- הי, את מי רואים, אהלן גיני! את מי אתה מחפש?
- את אייק.
- אתה בא היום אל גיק?
- לא, אני הולך אל בינג. הוא קיבל פטפון ותקליטים כאמריקה.
- חברה, בואו אל בינג, למי יש מכונה? הו, הגה לוס, היא חשיר לנו כושי כושי כושי!
- יאללה, זונג?

לכר

סוף-סוף נכנסתי לשיכון החדש. דירה בת שני חדרים בבית חדש על עמודים ברחוב 23 בלוק 12 כניסה 5 דירה 7. לקחתי אוטו-משא והעמסתי עליו את הרהיטים: ארון לכל, שילחן לכל, כסאות לכל, ארון-ספרים לכל, כורסאות לכל, רדיו, ספה לכל, שטיח, תמונה של הרצל ומפת ארץ-ישראל.

אשתי שמחה מאד. גם שני הילדים שמחו מאד. אשתי סידרה את הרהיטים בשני החדרים, פרשה את השטיח ואמרה שמעכשיו נתחיל בחיים חדשים. הלכתי לעבודה שמח וטוב לב.

חזרתי מאוחר בלילה הביתה, הייתי עייף, זכרתי שאני גר בשיכון החדש, רחוב 23, בלוק 12, כניסה 5 דירה 7. עליתי במדרגות, צלצלתי בדלת. עוד מבפנים שמעתי את הצעקות של הילדים, וכבר הוצאתי מהכיס את הסוכריות שהכנתי להם. האשה פתחה את הדלת, נתתי לה נשיקה על המצח. היא שאלה מה נשמע במשרד. התיישבתי על כורסת לכל, הילדים התישבו לי על הברכים והתחילו למרוט לי את השערות. ברדיו דיבר בן-גוריון על העלאת הייצור והקטנת התצרוכת. בארון הספרים לכל עמדו בשורה ערפית כל כתבי ביאליק, כל כתבי ברל, כל כתבי הרצל, אנציקלופדיה עברית וכתבי בן-גוריון. על השולחן לכל עמדו פרחים. על המיטה לכל נוצץ בחידושו שטיח לכל, וגם על הרצפה. האשה דברה על קשיי התור אצל הירקן, אני דיברתי על הסיכויים להעלאה במשכורת. האשה אמרה לי: יוסי, אני עייפה.

— איזה מין חכמה זאת, אמרתי, ממתי אני יוסי?
— מה זאת אומרת ממתי אתה יוסי? — שאלה האשה — אתה יוסי מהיום שאני מכירה אותך. מהיום שהלכנו יחד לגן והתאהבנו. מהיום שלקחת אותי לאשה.
— תסלחי לי, אמרתי לאשה, כנראה שנמלה כאן איי-הבנה. אני גר ברחוב 23, בלוק 12, כניסה 5 דירה 7.